

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagorri)

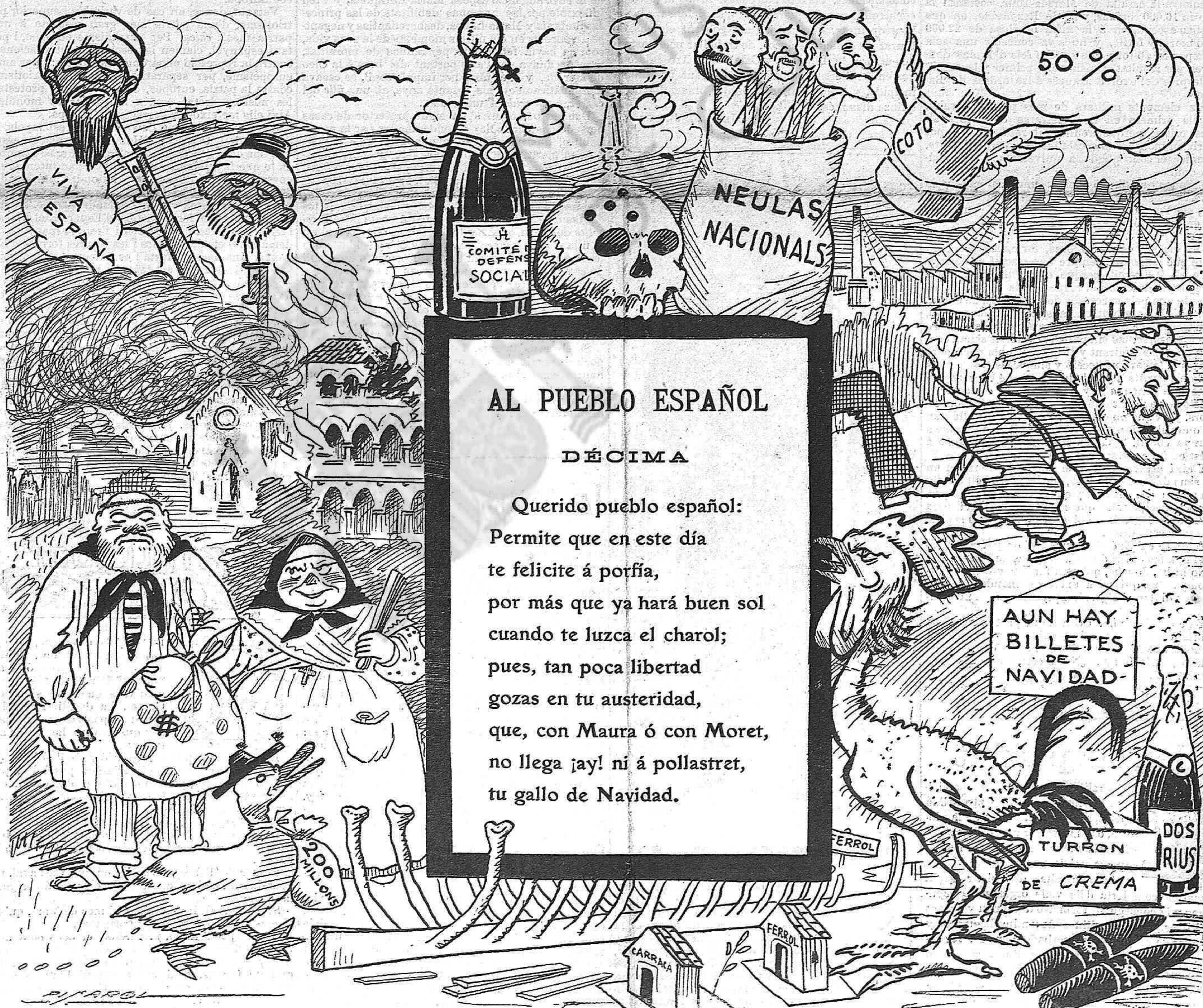
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

tualment son diputats, els que més endavant esperen serne y's honorables electors, àrbitres suums en aquest litigi, pera que ab temps prenguin las sevas midas y's preparin á intervenir en la nova y trascendental batalla.

«Veuhen?... Aquí tenen un despaig telegràfic que, dintre de la seva hermosa concisió, pinta un país y retrata una època:

«Valencia.—Ha tenido lugar la sesión de clausura del Congreso africanista. El ministro señor Gaspar ha pronunciado un gran discurso, defendiendo las obras públicas y diciendo que hay que votar 100 millones para realizarlas.

»Després se celebró un espléndido banquete.

Y després ¿qué succehirá?

Res.

S'extingirán eis ecos del gran discurs, els 100 milions que han de votarse no's votaran, las obres públicas quedarán per fer y de tot aquest bell quadro, sembrat, com l'infern, de bons propòsits, no'n quedarà més qué'l recor del espléndido banquete.

Y las ganas de celebrarne un altre,

* *

Escriptes les anteriors línies, se'ns participa que desde l'dia de Cap d'any hi haurá en el ministeri de Foment un càrrec de nova creació: el de Subdirector d'Aygua.

Lo qual, parlant en plata, vol venir á dir que del discurs del senyor ministre, à més del desitj de celebrar un altre banquet, ne quedarà també aquesta nova ganga:

Un bon empleo pera un amich.

¿Ara sortim ab aquesta?

La Vanguardia s'queixa de que á Barcelona no hi hagi una societat de protecció á la infància.

Cert que no hi es, pero no temim en canbi una Societat protectora de gats y gossos y demés animals de dues y quatre potas?

Per altra part, *La Vanguardia* ja hauria de saber que las orientacions de la moderna filantropia son aquestas.

Se construeixen presons magníficas pels que n'han fet alguna.

S'edificant hospitals immensos pels nàufrechs del mar social.

Pero dels nens, dels pobres sers débils y abandonats—abandonats de fet, fins tenint pares y vivint en família—ningú se'n recorda.

Mentre son petits, la societat no pot protegirlos. Espera á ferho quan ja son homes.

Pera portarlos al Hospital ó tancarlos á la Model.

Alguns electors de l'Esquerra Catalana han dirigit al Centre Nacionalista Repùblicá un document en el qual proposan que, «tenint en compte l's elements que integran el Poble de Barcelona, en llur majoria industrials, comerciants y obrers, siguin aquets també els qu' en majoria estiguin representats á las nostres corporacions populars, y, junt ab els intel·lectuals que ja hi ha en elles y que molt ens honran, formin tots plegats els veritables components d'aquest poble.»

Fundats en això, els autors del referit document creuen que «en las próximas eleccions han de esser tots els candidats que s'proposin per part de la citada agrupació política, industrials, comerciants y obrers, ja que son els únichs elements que ara hi mancan.»

Sembla qu'en l'Assamblea General que l'C.N.R. celebra el 31 del corrent, aquesta proposició serà altre cop presentada y, es de suposar, discutida.

Un horroso incendi ha destruït en pocas horas l'hermos teatre de l'Ateneo Igualadí de la classe Obrera. Encare qu'estava assegurat, els danys soferts per la simpàtica societat igualadina serán de molta consideració.

Malgrat tan greu contratemps, l'Ateneo no desisteix de portar á cap sos grandiosos projectes y, apart de la reconstrucció del teatre incendiad, acabarà l'espaiós edifici que aixeca pera escola d'Arts y Oficis, començarà aviat la construcció d'un altre edifici exprofés pera escola de párvuls y adquirirà més terreno al jardí pera pabellons de gimnàssia.

La suscripció oberta pera portar endavant tots aquests plans passa ja bon xich de tretze mil pesetas.

Avant sempre!

L'Associació de la premsa diaria de Barcelona, la setmana passada va celebrar un festival al Novecent, á benefici y honor d'ella mateixa.

La festa sigué un èxit pels que hi treballaren y els que s'hi divertiren, y tothom ne sortí altament satisfet.

Lo únich que molts van trobarhi á faltar, ya esser que don Eusebi Corominas, president de la nova Associació, fes un discurs de gracies un cop acabada la festa.

Té uns caprichos ben estranys la nostra gent!

Fet l'escrutini de las darreras eleccions, van trobarse ab 3,469 candidaturas inservibles, entre blanques y noms inadecuats.

A proposit d'això, en *Pol* pregunta:

«Qui son aquests 3,469 barcelonins que haurien pogut cambiar radicalment el resultat de les eleccions del diumenge y no han trobat candidat á gust pera donarli l'sufragi?»

En *Pol*, encara que le mal pensats diguin lo contrari, es tot ingenuitat. Volen una pregunta més ignora que la copiada?

Atengui, atengui, senyor *Pol*: aquests 3,469 barcelonins forman entre's molts altres mils que no creuen en la Lliga, ni en vosté, ni en Cambó... Ho vol més aviat explicat?

VEHINAT DE SALT, 20 de desembre

En *La Lucha*, de Girona, y firmat per en Leonci Guardiola, se publicà un article plé de veritats que feu enfadar á uns quans joves del partit de *Don Prudenc*, alguns dels quals son d'ideas tan republicanas que fins van á missa y á confessar.

El Progreso de dissapte, després de dir que han rebut del seu amich Ribas un ben escrit article, contestant al de *La Lucha*, llàstima que no l'publicessin, —estampa d'uns tres paraulas exclusivas de dit periòdic.

Ha de saber *El Progreso* que «esos Guardiolas no podran sonar», pero que tenen la suficient cultura per no maltractar, —com fa ell, —á un home que no ha fet cap altreñal que escriure unas coses que no las poden negar per més Ribas que se segui.

Això de maltractar ab *escullidas* paraulas, sense com va ni còm costa, á un home á qui no's coneix, solament ho fan els *pessas*.

SAMPEDOR, 13 de desembre

Se fa un xich extrany que en una Cooperativa, quins socis en sa majoria son obrers y en quin local s'assegura no's fa cap classe de política, s'arribi fins al punt d'insultar de la manera més tonta als ciutadans que no's conforman á que s'exclougu del cens electoral a algunes dotzenes d'electors y que ademés se fassin las eleccions municipals al amparr del article 29, això sí, saltantlo de derecha á izquierda.

Es veritat, senyor President de l'aludida Cooperativa, que aixís va portar un dependent de la mateixa ab una de les parroquias, quina ofensa, de moment, potser que s'assassin seva molts dels que hi consumeixen? ¿Que es pecat parlar de las barbaritats que diariamente cometen els deixebles de'n Savalls, en aquelles taules del saló-café, entre amichs?

BLANES, 19 de desembre

Las olives del Sindicat Agricol (dependencia llanuda) infavian al cacich Carboñer á presentar candidatura y anavan de casa en casa assegurant que també l'apoyava el Centre catòlic (nu carl). S'acudi á tots els medis y violencies pera ferri triomfar, si bé l'ridicul més gros coronà l'empresa. Distingit regionalistas pastizxejavan de valent ab el vell cacich, cullint el desprecí de tots els horrons democràtics.

Els infusoris Calentitas, Quatre ulls, Massonet, Vilà y Peret-vinya están inconsolables, á fregas confiadas d'ayga beneyta pera veure de curar el mal tanto rebut ab la revertenda de la candidatura místich caciquista.

SITGES, 19 de desembre

Els elements catalanistes que hi ha en aquesta vila, sembla que estan molt esparratats per haver tret dos concejals la candidatura Julianista.

Encare que jo no soch partidari de cap d'aquests dos bandos, dech hever de dir tota la veritat de lo que està passant en aquesta vila.

Cóm volen aquests catalanistes que ls obrers votin la seva candidatura, si fins ara no han fet res pels pobres presos, al contrari, que ls están embrollant, y ademés, que també han pujat els consums á un vint per cent? Cóm voleu què us votin, si haveu estat fins ara perjudicant al poble?

DE NADAL

Ho veus, manso incorregible, com es cert lo que't vaig dir? Lo mateix que l'Nadal últim, y l' del noucents set, y l sis, y l' einch, y l' quatre y tants altres que, badant, transcorre has vist, el pavo republicano que l' teu entranyable amich anys enrera ens va prometre, tampoch el tens.

—Y ell?

—Oh! Ell sí

De turrons, es cert, n' hi ha, y de fruyta tendra y seca, y de dàtils madures, y de melons de Valencia, y de prunas per farcir, y de pinyas y d' almetellas; pero, s' ha de confessar, de res hi ha tant com de neulas.

Aquí pelan dos cuñills, allá ploman tres pollastres, per la dreta un capó mor, per l'esquerra mor' un ànech. Aquests estripan un gall, aquells n' escapsan un altre... Amichs del cor, jaixó si qu' es una setmana tràgica!

Va neixe Nostre Senyor, va sufrir fred y miseria, va aguantar mil contratemps, va passar la mar de penas, va morir crucificat entre un parell de mossegas, y això va ferho no més per portar sobre la terra un raig de felicitat y un xiuet de franzigència. —Y va lograrho, á la fi? —Cal... Malaguonyada feyna!

Una colla de babaus de totas mides y castas, que durant l' any no han fet més que aburrirme y fastidiarme, ab la dècima á la mà y la cara ben amable, aprofitant l' ocasió, venen á felicitarme.

—Com somriuen, allargant la cartolina dauradala... Y al reparar que jo 'ls dich: —Per molts anys y tantas gràcies pero no 'ls hi dono res, i no 'm miran ab poca rabia!

El cotxe dels morts s' atura davant d' una casa vella: l' entrada té mitja porta tancada y mitja d' oberta. Curiosa y poch enfeynada, ó en l' ayre tirant la feyna, la gent del veïnat s' hi acosta per contemplar bé l' escena.

Un passant, que veu l' grupo estacionat á l' acera, sense fixar-se en el cotxe ni en la porta mitj oberta, pregunta al mirón més pròxim: —¿Qué hi ha aquí, si pot saberse? Y l' altre li diu, molt serio: —Res. Un que ha tret la darrera.

C. GUMÀ

NOTAS OBRERAS

Els obrers y l'escola

ABERREMENT ha publicat *El Poble Català* una serie d'articles interessantíssims sobre *l'escola de franch*. L'autor d'aquests articles—que potser sigui en Pere Corominas—demana que's fassin gratuïta l'ensenyansa pública municipal, apoyant la seva petició ab una pila d'arguments molt dignes de tenir en compte.

Entre los defectes de l'actual sistema de retribucions voluntàries dels mestres, l'articulista señala la dificultat que per las famílies obreras representa l'haver de pagar, encara que sigui d'una manera modestíssima, l'ensenyansa que reben els seus fills. Hi ha, es cert, el dret de no pagar res. Però alashoras resulta que los noys que no paguen al mestre venen a formar en l'escola una mena de categoria inferior.

Té encara aquesta qüestió un altre aspecte. La dificultat, pera que las famílies obreras envihin els fills á l'escola, no està solament en la retribució al mestre, sinó, majorment en un altra cosa que aném á exposar.

L'escassetat de medis econòmics fa que la gran majoria de las famílies treballadoras pensin ja, al tenir el fill nou ó deu anys, en la necessitat de que aquest se comensi á guanyar la vida. Y així succeeix que se l'envia d'aprendent á qualsevol lloc, trayentlo de l'escola, á fi de que al cap de la setmana la criatura porti á casa del seu pares un parell de pessetas. En això està, més que en altra cosa, el nervi de la qüestió.

Manera de resoldrela? No es tant difícil com algúns se pensan. En moltes nacions extrangeras la dificultat està resolta. Als Estats Units, no solament es gratuïta l'ensenyansa dels noys, sinó que los pares rebén encara una compensació. A Londres se dona menjar, en las mateixas escoles, als alumnes que ho solen.

Aquest darrer procediment es el que aquí podríà implantar-se. En el programa municipal dels socialistes, hi està consignat. Sense grans despenss se podrían instalar alguns menjadors municipals pera los noys de las escoles públiques. Això la situació de las famílies pobres quedaría forsa aliviada y no veuriàm aquests pobres aprenentets de deu anys arrenyats als bancs escolars en la millor edat pera aprendre.

A. R. y V.

NOTAS SOLTAS

A mort el rey. El rey de Bèlgica. La premsa monàrquica de tots els països dedica al difunt las lloansas de rutina. Leopold II, ridiculament popularitzat ab el nom de Cleopold, fou un rey capverd y farambana. Las seves calaverades amoroses donaven lloc a grossos escàndols. Y es curiós observar com la gent reaccionaria perdona tot això al rey difunt. Fins li perdonà que, hagudes renyit ab las seves filles per causa d'una amistansada, la baronesa de Vaughan, á la qual allotjà en el mateix palau reyal.

Els nostres monàrquics y reaccionaris no més s'horritzan davant la vida privada d'en Ferrer y Guardia, per exemple. *La Epoca*, entre altres motius pels quals justificava el fusellament del director de l'*Escola Moderna*, hi posa el de que era concupiscente.

Si fos aquest un delicto mereixedor de la pena de mort, ja faria sigles que las famílies reials estarían extingides.

Novament els regionalistes de la Diputació provincial de Barcelona han pactat indecorosament ab els cacichs, dinàstics y centralistes. El gran cacich Sostres ha sigut enlairat altre cop á la vicepresidència de la corporació, per obra y gràcia dels lligaries. Aquests s'han estimat més pactar ab las escorrifalles del caciquisme anticatalà que ab els diputats autonomistes republicans.

Y encara tindrán vergonya els regionalistes de demanar en las vinentes eleccions generals que's formi la Solidaritat—allí hont els convingui an ells—pera anar contra los cacichs?

Francament: certes conductas fan tanta llàstima com fàstich.

La dimissió d'en Collosa resulta bon xich misteriosa. Si l'arcalde dimitent trobava en el desenrot

llo del seu programa municipal tantas facilitats com volen suposar en Suárez Inclán y en Moret, ¿per qué ha dimitit?

Si ha dimitit per aixantar de Barcelona, ja veuré qui serà el maco que's prestará á agafar la vara sense avans compromisos á sostener el programa municipal de l'arcalde dimitent.

Avuy no es possible un arcalde de Barcelona de la mena d'en Milà y Pi, verbigracia. Tornaria el temps dels xiulets.

Llegim en *El Progreso* la següent gazetilla de política industrial:

«Radicals, comprad y pedid sombreros forma Lerroux á casa de Antonio Mesado, Riera Baja, 2. Precios excepcionals para las próximas fiestas. Totas se les empesquen els nostres deliciosos lerrouxians.

Seguint per aquest camí, no trigarem gayre á veure anunciadars en el diari radical las coses següents:

Zapatos forma Lerroux.
Calzoncillos forma Lerroux.
Camisas forma Lerroux.

En quant á n' aquestas darreres, són una classe de camises que en certas ocasions no llegan al cuerpo, com diuen els castellans.

FULMEN

REPICHS

ADAME Steinheil s'ha empenyat en que la guillotin y, pel camí que va, acabarà per sortir ab la seva.

Però digués lo que digués, nosaltres reconeixem que fa ferho com ningú.

Al menos, va donar una llissó que bon servey deurá fer an els joves de la Lliga que aspiran á regidors.

Y que no ho serán, si las cosas segueixen el seu curs, que sí que l seguirán.

—Ha vist? El Soriano es tancat. Han sospés las funcions...

—Ara ray, que l amo es regidor!

Días passats van arribar á Madrid en Sostres y en Tort y Martorell...

Els madrilenys van treure la grossa abans de Nadal.

Que no s'enfitin.

El Progreso explicava l' fet d'un capellà que no sabé quó havia fet á una noya, la qual va quedar en estat d' esser mare de família.

El diari lerrouxista, feya aquest comentari á la notícia:

«Sigan, sigan los curas enseñando á los jóvenes á multiplicar.

»Trabajan para nosotros; hacen una generación de radicales, pues el porvenir es nuestro.»

Els dirán lo que vulguin, pero nosaltres no volém estarnos de dir que aquest comentari es crudel y fa un flach servey á la causa.

Si nosaltres en fessim cas, hauríam d' insultar als *radicals* que hi hagi d' aquí uns quants anys, quan hi siguin.

Aquell *trabajan para nosotros* es molt contundent.

Y, sobretot, molt deshonrés pels futurs radicals.

Y fins per les mares dels futurs radicals. Y fins per

las esposes dels que ho són ara!

La sort de que mentres ells escriuen, la majoria no sab llegir!

El més *echoa pa alante* dels nostres regidors electes, el *siempre joven* senyor Mir y Miró, ha anat á passar un quants dies á Trepmp.

«Electe y á Trepmp?

Quina alegria, quan ho sápigam, las chanteusss!

Per telegrafo:

«El Gobern xinesch se nega rodonament á un arbitratge en la qüestió de la frontera portuguesa de Macao.»

Bueno.

Però qui hi dirán ara, á n' aixó, els interessats, els portuguesos residents á Macao?... Ja m' ho figuro. Dirán;

—Macao ab els xinos!

Diumenge passat, alguns periodistes madrilenys varen anar á interviuar al senyor Maura, trobantse ab la desagradable sorpresa d' un criat que l's va dir:

—Hoy don Antonio no recibe.

Naturalment...

Havia rebut tant, el diumenge anterior!

El dia de les eleccions, que no va treure ni un trist regidor.

S' ha enviat al President del Consell una exposició de tots els bisbats contra la reobertura de les escoles laïcas.

Y á darrera hora (may diríam qui s' ha adherit al document?)

El quefe dels nostres integrists, senyor Rocafuera.

«Roca... figura?... Ja sabé quin resultat donarà la tal exposició...

Fará figura!

Entre carcas del morro fort:

—Canallas! Miserables! Anarquistas!... Mirí que anar á incendiar tants convents...

—No me'n parli, home... Al menos l' Inquisició s' acontentava en cremar no més las persones.

A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

1. XARADA I.—Moret.
2. ID. II.—Cos-te-lla.
3. ID. III.—La-Si-re-na.
4. ANAGRAMA.—Amer-Mare.
5. MUDANSA.—Bella Dora-Balladora.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Petronilla.
7. INTRÍNGULIS.—La castanyada.
8. ROMBO.—S

B O T
B O R I A
S O B I A N O
T I A N A
A N A
O

9. TARJETA.—Les Arrels-Morató.
10. CONVERSA.—Pau.
11. GEROGLÍFICH.—Una còmica característica.

Han endevinat totes 6 part de les solucions corresponents al número anterior, els caballers: Arsénich de Junceda, Marcelí Pous, Un que las endevinat totes y Joseph Cistella.

XARADAS

- I
La primera, musical,
nom d' home tercera-segona,
musical l' última dona
y un herba bona l' total.

El retorn del reservista ó Per Nadal, cada ovella... etc.

PYAROL

—Ja tenim el Gurugú, mare!
—Ja t' tinch á tu, fill meu!

II

Temps de verb es la primera,
la segona, un animal,
mineral, invers-tercera,
la darrera, musical,
y una verdura el total.

III

En Total me deya ahí,
dos-primer molt per mí,

perquè jo per tu també
dos-tercera l' que t' convé.

RAMIRO ESPINOSA

ANAGRAMA
Deya un sastre al seu fadrí:
D' eixa americana, Gual,
arreglarás la total;
y un cop llesta, al seu destí,
tot plegada tal com cal.

E. GEUBERN

—La Campana de Gracia

ALMANACK

pera l' any 1910

Un tràgich tomo, plé d' ilustració tràgica y text encare més tràgich que l's dibuixos; es dir, una vèrdadera

SENMANA TRÀGICA

de lectura y un formidable aplech de literatura vandàlica.

IDOS RALETS!

Se ven per tot arreu

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8
4	7	6	8	6	8	3	—
3	8	8	3	4	6	5	—
6	2	3	7	8	—	Nació europea.	
6	7	4	8	—	Nom de dona.		
4	5	6	—	Riu espanyol.			
6	5	—	Mot de sofla.				
1	—	Consonant.					

UN DEL ALTRE MÓN

TARJETA

E. SALVI VERNAT

CARDONA

Formar ab aquestas lletras, el nom d' un poble català.

MACO

CONVERSA

—Diu que ha estat tant malalta la germana d' en Félix?

—¿Quina vols dir, la Maria?

—No, home; la que t' he dit.

ENRICH LAPEDRA FÀBREGA

GEROGLÍFICH

I

Liquit

Liquit

: I

Pulmonía

V H I

PEPET DE REUS

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: J. Brellar (a) Novell, Francisco Carré, Joseph Barris, Un de la Ostia, Enrich Lapedra Fàbrega, Joan Antich Puig, Pere Peraornau, Un còmic sense contracta, y Pius Nassaris: Malaguanyat traball!

Caballers: Eudalt Sala, Ramón Valls, A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona, Pepito Moles, F. Guillen y Cap de Pardal: Si no aprofitem el gall, el farciment.

Caballers: M. E., F. S., S. y C. (a) El Correspondal, J. F. S., J. F., J. T., M. C. G., y S. M.: No podem insertarlos, per variar rahons. —Manel Escribá: Ven' aquí uns cantares que no s'aprofitaria ni un cego. —Un amant de la poesia (a) Lo Gegant de Fusta:

*Sent tu tant hermosa
estich molt capificat...*
No s'hi capifiqui, home, que no serà res... Millor dit: no es res. —Francisco Carré: Y van mil: els logografos numèrics han de portar totas las solucions parcial. —Manel del Orga:

*He sabut nena estimada
que un petó t' has deixat fè...
Si el rebre petons li agrada,
la xicotxa ha fet molt bé!*

Pere Cortacans S. (Llegidor de LA CAMPANA): No sé com aniré d' espai disponible ni si 'ns decidiré d' aprofitarne algun. —Eudalt Sala: La substància dels seus epígrames ja s'ha divulgat molt. Y la forma... ay, la forma!... ni bona pera un mal calsat. —E. V.: El primer, dels dos sonets, no pot anar. Esté pobreament cisellat y conté en els quartets unes assonances garrafals. L' altre, veuré. —J. C. (Pons): Estém massa escassos d' espai y, ademés, té poca trascendència pera la majoria dels legidors. —F. Pi y Firmat: Las seves cantarelletes son bastant, bastant mansetes. —S. A. y C.: No hi ha de què dir-las. Mercé per lo d' ayuy. —J. F. B.: Potser vagí el epígrama. —Ll. Barceló y Bou: El penúltim vers es, al nostre entendre, una equivocació. Ab el seu permís, si ens vaga, li corregiré. —J. S. C. (a) Mangranó: Per Nadal, epifas!... No veu que això es un contrasentit esporbarebat!... —J. V. P.: Vaya cardo!

FANTÀSIA AMOROSA

Al matí ó al migdia del dia
te rosada ó juraria,
pensan ab t'a llar airosa
que ma sang fins á la llosa
el teu desitz obrirà.

Un gall d' indy á n' aquell que'm desxifri aquest trenca-closcas. —Mr. Guimí (Sabadell): Ja li pot dir, al autor d' aquests versos, que ademés de tonto es lladre. Aixís, clar y català. —J. P. Suyer (Llagostera): Molt senyor meu: Tinch el gust de participarli que l' home qu' es capás d' escriure horitzinal, aixís, ab 's, es capás de qualsevol cosa; y que ab aquesta mena d' anarquistas no hi volén tractes. —J. Ximó: Las seves *Miquetas* estan bé de forma. Lo que no trobo s'aprofitable es el fons, l' idea, la picardia, la novetat, la espontaneitat, la... at..., etz. —Joseph Sadurní Mas de los Valls: Rebuda, y gracias.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C. a